

.....										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc			Rok				
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNI									

KONKURS JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu języka ukraińskiego.

Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 12 stron i zawiera 40 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Pracuj samodzielnie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

60

Powodzenia!

I. TEKST (0 - 8 punktów)

«Мій іскрений друже»

У примарному сьйві білої ночі юнак змальовує грецьку статую. До нього підходить студент Академії мистецтв... Що було далі – відомо кожному зі шкільних хрестоматій, де за джерело інформації – повість Тараса Шевченка «Художник». Опоеетизована, як це й буває з художніми творами, версія справжнього життєвого факту.

А насправді до майбутнього благодійника Шевченка привели земляки, і він нахилився поцілувати руку, і Сошенко сказав, що жодна людина не повинна так принижуватися. У свій 21 рік Шевченко навіть не здогадувався, що в ньому гряде геній – він дивився на світ із прірви зацькованості. Вдумуючись у цей епізод, сповна осягаєш справедливість слів одного з Кобзаревих біографів Олександра Кониського: «Не можна вгадати, що б сталося з генієм нашого народу, коли б він не спізнався із Сошенком. Чи поталанила б йому доля яким іншим робом вибитися з темного льоху неволі та вийти в люди, чи може б, під густою корою Ширяєвських красок зав'яли б і засохли ті величезні дари духовні, якими природа наділила Тараса».

Сошенко не лише організував викуп обдарованого юнака – він дав поштовх туго стиснутій пружині потенційних можливостей, що зробили Тараса Шевченка не простим художником і поетом, а силою, яка об'єднала український народ, не давши йому піти в небуття.

З прірви приниженості не можна вихопитися без того, щоб не запаморочилася голова. Після викупу з кріпацтва Тарас зовсім змінився. Він часто їздив на вечори, витрачав чимало грошей на гарне вбрання – на деякий час у нього вселився «світський біс».

Чи здолав би Шевченко спокусу стати модною цяцькою аристократичних салонів, коли б не мав поряд людини, котра йому казала: «Тарасе, схаменися! Чого ти діла не робиш? Чого тебе нечистая носить по тих гостях?».

Як же склалася доля того, до кого поет звертався в листах «Мій іскрений друже»? Народився Сошенко в Богуславі, навчався в дяка, потім у майстра-самоука. Платити за уроки не було чим, тому Іван відробляв їх як міг. За розпис монастирського іконостаса дістав стільки грошей, що навіть трохи землі вдалося прикупити... Але в холерну зиму 1832 року без копійки в кишені (зібрані гроші віддав за викуп паспорта) Сошенко з обозами подався до Петербурга. Йому пощастило на добру душу: ровесник, панич із вигляду насправді ж кріпак-кравець, не дав пропасти з голоду, допоміг улаштуватися в місті.

1846 року Іван Максимович став учителем малювання Немирівської гімназії. Однак патологічно жорстокий і цинічний директор заходився цькувати вчителя. Дістанеться, бува, Сошенко після уроків рідної домівки, аж тут посильний кличе його до начальства. І – тупцям осінньою сльотою, бухикаючи від задоволеної хвороби, щоб почути: – Ви, Іване Максимовичу, художник, у Петербургах навчалися, то вмієте добре стругати олівці. Приготуйте мені два... га-га!

Сошенків колега, базграючи ікони, стільки грошей наскладав, що власну майстерню відкрив. А Іванові не давала «халтурити» та сама сила, що колись погнала його до столиці: даний Богом талант.

Життя минуло в трудах і злиднях. Останні канікули вирішив подарувати собі помандрувати рідними місцями, подивитися на біле каміння берегів Росі. Не доїхав – 30 серпня 1876 року помер у Корсуні.

Сяйво білої ночі вихопило з безвісті цю тиху постать. Благородна душа, приречена на поразку немилосердністю життя? Ні, вічний переможець! Доказ тому – наша історія, неможлива без Кобзаря, доказ тому – сам факт, що світ, попри всі його страждання, відступи й помилки, веде свій поступ, прагнучи добра й справедливості.

За Н. Околітенко, журнал «Жінка»

Завдання 1 (1 punkt)

Зустріч Сошенка з Шевченком у Літньому саду Петербурга є, на думку автора тексту,

- а) замовчуваним історичним фактом;
- б) художнім домислом Шевченка;
- в) фактом біографії Шевченка;
- г) фактом зі спогадів Сошенка.

Завдання 2 (1 punkt)

Синонімом до фразеологізму «вийти в люди» (2 абзац) є

- а) вивести в люди;
- б) винести на люди;
- в) вибитися в люди;
- г) вийти на дорогу.

Завдання 3 (3 punkty)

На основі 3 і 4 абзаців напиши в чому допоміг Сошенко, як справжній друг, Тарасу Шевченку?

1.

2.

3.

Завдання 4 (1 punkt)

Цитата, винесена в заголовок тексту, належить

- а) Іванові Сошенку;
- б) Тарасові Шевченку;
- в) Олександрові Кониському;
- г) Володимирові Орловському.

Завдання 5 (1 punkt)

Слово, виділене в реченні «Іванові не давала «халтурити» та сама сила, що колись погнала його до столиці: даний Богом талант» (абзац), означає

- а) додатково працювати
- б) весело проводити час
- в) безоплатно працювати
- г) несумлінно працювати

Завдання 6 (1 punkt)

За стильовими ознаками текст є

- а) публіцистичним;
- б) науковим;
- в) художнім;
- г) розмовним.

II. GRAMATYKA (0 – 10 punktów)

Завдання 1 (1 punkt)

У котрому рядку всі слова однозначні?

- а) коса, перо, фабрика;
- б) вітер, ненька, ключ;
- в) бюро, півострів, поезія;
- г) сонце, джерело, слово.

Завдання 2 (1 punkt)

У котрому рядку всі займенники одного розряду?

- а) хтось, що, абихто, який;
- б) мене, тебе, я, вами;
- в) ніскільки, ніякі, деякі, нічії;
- г) абихто, чиї, абиякий, дежим.

Завдання 3 (2 punkty)

Перепиши прислів'я, дотримуючись правил чергування у — в, і — й.

Хто людей питає, той й/і розум має. Просивсь вовк в/у пастухи, а свиня в/у городники.

Завдання 4 (1 punkt)

Визнач, яка форма числівника дев'ятсот сімдесят чотири в орудному відмінку є правильною

- а) дев'ятстами сімдесяти чотирма;
- б) дев'ятьмастами семидесятьма чотирма;
- в) дев'ятьомастами семидесяти чотирма;
- г) дев'ятьмастами сімдесятьма чотирма;
- г) жодної правильної форми.

Завдання 5 (1 punkt)

Вкажи рядок, де кожне слово багатозначне

- а) пливти, дрімати, буквар, аркуш;
- б) рукав, гніздо, земля, море;
- в) мама, гілка, скромний, бігти;
- г) кімната, горіти, чистий, сонце;
- г) світлий, суниця, співати, зозуля.

Завдання 6 (2 punkty)

Встанови відповідність

Розряди займенників за значенням

- 1) присвійні;
- 2) вказівні;
- 3) особові;
- 4) заперечні.

Займенники

- а) на моєму, їхнього, твій;
- б) такому, цією, отака;
- в) мною, нами, до нього;
- г) ніскільки, нікотрий, ніскільки.

	а)	б)	в)	г)
1				
2				
3				
4				

Завдання 7 (1 punkt)

Правильно написано всі займенники рядка

- а) будь-що, якийсь, аби-хто, що-небудь;
- б) будь-хто, якийсь, ніякий, хто-зна-що;
- в) нічий, хто-небудь, де-який, будь-чий;
- г) дехто, ніякий, скільки-небудь, абищо.

Завдання 8 (1 punkt)

Який розділовий знак пропущено у реченні

Сичі в гаю перекликались та ясен раз у раз скрипів (Т.Шевченко).

- а) тире;
- б) кома;
- в) крапка з комою;
- г) двокрапка.

III. LITERATURA

1. Biografia poety (0 - 5 punktów)

Завдання 1.1 (1 punkt)

З ким зустрівся Шевченко у Літньому саду?

- а) І.Сошенком;
- б) К.Брюлловим;
- в) В.Жуковським;
- г) Є. Гребінкою.

Завдання 1.2 (1 punkt)

Хто з художників, щоб викупити Шевченка з кріпацтва, намалював портрет великого російського поета?

- а) Сошенко;
- б) Яків де Бальмен;
- в) Брюллов;
- г) Венеціанов.

Завдання 1.3 (1 punkt)

Хто перший узявся за літературну освіту Шевченка, запрошуючи його до себе на літературні вечори?

- а) Євген Гребінка;
- б) Василь Жуковський;
- в) Іван Котляревський;
- г) Григорій Квітка-Основ'яненко.

Завдання 1.4 (1 punkt)

Ким за професією був найкращий друг Т.Шевченка А.Козачковський?

- а) педагогом;
- б) лікарем;
- в) юристом;
- г) художником.

Завдання 1.5 (1 punkt)

Кому з акторів, своєму щирому другу Т.Шевченко присвятив вірш «Чигирине, Чигирине..»?

---

2. TARAS SZEWCZENKO (Utwory: „На вічну пам'ять Котляревському”, “До Основ'яненка”, “Марку Вовчку”, “Н.Маркевичу”) (0 - 10 punktów)

Завдання 2.1 (1 punkt)

Вірш «На вічну пам'ять Котляревському» за жанром

- а) пісня;
- б) елегія;
- в) романс;
- б) балада.

Завдання 2.2 (1 punkt)

У поезії «На вічну пам'ять Котляревському» порушена тема

- а) призначення поезії, місця й ролі поета в суспільному житті;
- б) конфлікту високої людської мрії та жорстокої дійсності;
- в) поетизації славного історичного минулого України;
- г) трагічної долі талановитої особистості в суспільстві.

Завдання 2.3 (4 punkty)

Установіть відповідність між назвою твору та уривком:

- 1 «Н. Маркевичу»
- 2 «Марку Вовчку»
- 3 «До Основ'яненка»
- 4 «На вічну пам'ять Котляревському»

А ...Господь послав
Тебе нам, кроткого пророка
І обличителя жестоких
Людей неситих.

Б Бандуристе, орле сизий!
Добре тобі, брате:
Маєш крила, маєш силу,
Є коли літати.

В Без золота, без каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як господа слово.

Г Сонце гріє, вітер віє
З поля на долину;
Над водою гне з вербою
Червону калину.

1	
2	
3	
4	

Завдання 2.4 (1 punkt)

Вкажи, з якого твору Т.Шевченка ці рядки:

*Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України.*

- а) «До Основ'яненка»;
- б) «На вічну пам'ять Котляревському»;
- в) "Марку Вовчку"

Завдання 2.5 (3 punkty)

Установіть відповідність між художніми особливостями та прикладами з вірша Т.Шевченка “До Основ'яненка”

1 Метафора	А «Де кров ляха, татарина морем червоніла»
2 Порівняння	Б «Де-то наші діти ділись, / Де вони гуляють?»
3 Гіпербола	В «могили стоять та сумують»
4 Епітети	Г «Батьку ти мій, друже!»
5 Риторичне запитання	Г «Чайка скиглить, літаючи, мов за дітьми плаче»
6 Звертання	Д «слава козацькая»

1	2	3	4	5	6

3. NINA WICZUJA (Powieść „Шпага Славка Беркути”) (0 -20 punktów)

Завдання 3.1 (1 punkt)

На кого хотів бути схожим Славко? (1 punkt)

- а) на батька;
- б) на Юлька;
- в) на вчителя географії;
- г) на тренера.

Завдання 3.2 (1 punkt)

Що відповів Андрій Степанович на бажання Славка стати фехтувальником?

- а) «Група повністю укомплектована»;
- б) «Група повністю укомплектована, однак приходь»;
- в) «Група буде укомплектовуватись з наступного року»;
- г) «Секція з фехтування працювати не буде».

Завдання 3.3 (1 punkt)

Що стали казати про Беркуту через півроку тренувань?

- а) що він не виправдав сподівань матері;
- б) що він гідний син своїх батьків;
- в) що він найздібніший учень Андрія Степановича;
- г) що він майбутній республіканський чемпіон.

Завдання 3.4 (1 punkt)

Яке розчарування спіткало учнів 7-Б класу?

- а) скасували екскурсію на канікулах;
- б) захворіла класний керівник;
- в) вони програли у футбол учням 7-А класу;
- г) славо Беркута не здобув кубка у змаганнях.

Завдання 3.5 (1 punkt)

Хто подарував Славкові шпагу?

- а) тренер;
- б) батько;
- в) 7-Б клас;
- г) Юлько.

Завдання 3.6 (1 punkt)

Яку клятву дав собі Беркута?

- а) довести, що він найкращий учень 7-Б класу;
- б) ніколи не брехати батькам;
- в) через рік увійти до збірної республіки;
- г) більше не товаришувати з Юльком.

Завдання 3.7 (1 punkt)

Що ніяк не міг сказати Юлькові Беркута?

- а) що Юлько йому чимось не до вподоби;
- б) що він дуже цінує їхню дружбу;
- в) що Славо хоче бути схожим на друга;
- г) що заздрить вмінню Юлька розв'язувати задачі.

Завдання 3.8 (1 punkt)

Що трапилося на тренуванні у Славка Беркути?

- а) Славко поранив Юлька шпагою;
- б) Славко пошкодив собі руку;
- в) Славко знепритомнів;
- г) Лілі посварилася з Юльком.

Завдання 3.9 (1 punkt)

Через випадок з Юльком Ващуком:

- а) Беркута перестав ходити на тренування;
- б) Славко уникав зустрічі з Лілі;
- в) Беркуту виключили з секції;
- г) Беркута тяжко захворів.

Завдання 3.10 (1 punkt)

Чому директор школи кричав Славкові: «Така пляма на нашій школі! Негідник!»?

- а) через бійку з Юльком;
- б) через лист із дитячої кімнати міліції;
- в) бо Беркута прогулював школу;
- г) бо Беркута програв спортивні змагання.

Завдання 3.11 (1 punkt)

Що сказала на суді немолода, втомлена жінка?

- а) «Ми даремно образили цього хлопця, Славка Беркуту»;
- б) «Беркуті вірити не можна»;
- в) «Таким, як Беркута, не місце у спортивній школі»;
- г) «Славко Беркута має понести справедливе покарання».

Завдання 3.12 (1 punkt)

Як Юлько помстився Славкові за поранення?

- а) припинив з ним дружбу;
- б) перестрів на вулиці і побив;
- в) назвався Славком Беркутою у дитячій кімнаті міліції;
- г) обмовив Славка на суді.

Я буду вдячний небесам,
Допоки є моря і доли,
За те, що з лихом сам на сам
Не залишався я ніколи,
Що поруч билися серця
В часи зневіри і огуди,
Що є на світі справжні люди,
Яким я вірний до кінця.

Завдання 4.1 (1 punkt)

Напиши, що означає слово “*виднокруг*”.

Завдання 4.2 (2 punkty)

Як автор пісні називає друзів? Випиши цитати.

1. _____

2. _____

Завдання 4.3 (4 punkty)

Назви художні особливості, які є в цьому тексті.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

BRUDNOPIS